

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2008-10-09
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
6656-08 E
Rotel 21

SÖKANDE

Trollhättans Kontorsmaskiner AB, 556478-1150
Magnetvägen 3
461 38 Trollhättan

MOTPART

Uddevalla Energi AB, 556036-6170
Strömberget
451 81 Uddevalla

KONKURRENSVERKET	
2008-10-10	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF)

Uddevalla Energi AB har bjudit in två leverantörer att lämna anbud i upphandling av copyprinters. De lämnade anbuden har utvärderats av Uddevalla Energi AB och enligt ett tilldelningsbeslut daterat den 16 september 2008 har Uddevalla Energi AB för avsikt att teckna avtal med Carl Lamm AB.

Efter att Trollhättans Kontorsmaskiner AB ansökt om överprövning av upphandlingen har länsrätten den 26 september 2008 beslutat att den tillsvidare inte får avslutas.

Trollhättans Kontorsmaskiner AB har yrkat att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan har bolaget huvudsakligen anfört följande. Det saknas ett förfrågningsunderlag till upphandlingen. Det framgår därför inte vilka krav som ställs på leverantörerna och vilka kriterier som ligger till grund för beslut. Alla leverantörer har inte fått samma förutsättningar. Den befintliga leverantören har utrustning hos Uddevalla Energi, vilket inneburit en fördel i upphandlingen och lett till snedvriden konkurrens. Felaktiga uppgifter har tagits med i utvärderingen. Utvärderingen av anbud har gjorts på en garanterad volym som inte funnits med i något förfrågningsunderlag. Uddevalla Energi AB har gjort en uträk-

Dok.Id 141690

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031-732 70 00 E-post: lansrattengoteborg@dom.se	Telefax 031-711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	---	---------------------------------	---

ning på antagna priser för förbrukning som inte varit relevanta. Dessutom är trummor med i värderingsunderlaget trots att det ingår i serviceavtalet.

Uddvalla Energi AB har, efter att länsrätten fattat interimistiskt beslut om att stoppa upphandlingen, i yttrande till länsrätten huvudsakligen anfört följande. Den aktuella upphandlingen avser en tekniklösning. Under de senaste åren har Uddevalla Energi AB expanderat och verksamheten har blivit omfattande. För att finna en rationell lösning på behov av både utskrifter och kopiering och åstadkomma en lägre kostnad tog Uddevalla Energi AB kontakt med tänkbara leverantörer. Något formellt förfrågningsunderlag kunde inte utarbetas, eftersom Uddevalla Energi AB inte hade kunskap om tillgängliga tekniklösningar. Leverantörerna erbjöds därför att presentera förslag och erhöll samma förutsättningar för sina anbud. Anbuderna är inte identiskt utformade och för att kunna jämföra dessa har vissa antaganden om volymer gjorts. Dessa volymer är inte garanterade, vilket också har meddelats anbudsgivarna. Påståendet att den leverantör som fått tilldelningen haft en fördel av att ha utrustning hos Uddevalla Energi AB sedan tidigare är felaktig. Anbudsgivarna har fått samma förfrågan om att lösa in befintlig lösning. Utvärderingen visar en prisskillnad på närmare 40 procent till antagen anbudsgivares fördel (12 176 kr per månad mot 17 017 kr per månad). Efter tilldelningsbeslut har Trollhättans Kontorsmaskiner AB i sin framställan till länsrätten meddelat att visst förbrukningsmaterial ingår i hyran. Med justering för detta är prisskillnaden till antagen anbudsgivares fördel 28 procent (12 176 kr per månad mot 15 560 kr per månad). Uddevalla Energi AB är i starkt behov av den upphandlade utrustningen. En helt ny produktionsanläggning håller på att tas i bruk. Dröjsmål med upphandlingen innebär betydande men för verksamheten.

Trollhättans Kontorsmaskiner AB har genmält och i huvudsak anfört följande. Genom att det inte finns något förfrågningsunderlag skiljer sig anbuderna åt, vilket gör det svårt att jämföra dem. Det är uppenbart att den befint-

liga leverantören, som fått tilldelningen, haft en fördel. Idag har leverantören utrustning som står hos Uddevalla Energi AB som denne kunnat använda sig av i sitt anbud och behöver inte på samma sätt som Trollhättans Kontorsmaskiner AB ta dubbla kostnader. Denna typ av upphandling sker ofta och det kan inte vara omöjligt för just Uddevalla Energi AB att utforma ett förfrågningsunderlag.

DOMSKÄL

Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 2 § samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 24 § LUF).

Med direktupphandling avses ett förfarande utan krav på anbud. Direktupphandling får användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl (2 kap 26 § och 15 kap. 3 § LUF). Värdet av ett kontrakt ska uppskattas till det totala belopp som ska betalas enligt kontraktet (3 kap. 2 § LUF).

Av Underlag för beslut om antagen leverantör framgår att priset varit det enda utvärderingskriteriet samt att Carl Lamm AB erhållit ”det högsta sammanlagda viktade procenttalet bland anbudsgivarna”, 100 procent. Av Uddevalla Energi AB:s svar på frågor från Trollhättans Kontorsmaskiner AB, ställda efter att tilldelningsbeslutet meddelats, framgår bl.a. följande.

Avtalslängden är 48 månader. Uddevalla Energi AB har lagt den nuvarande pappersförbrukningen, tillsammans med en antagen förbrukning för den nya produktionsanläggningen, till grund för jämförelsen av priset i de lämnade anbuden. Denna volym garanteras emellertid inte av Uddevalla Energi AB. Av beräkningen till grund för utvärdering av offerter framgår att kalkylen har baserats på 42 000 kopior per månad och att förbrukningskostnaden baserats på 15 000 kopior per kassett vid 5 procent täckningsgrad.

Länsrätten gör följande bedömning.

Kontraktets värde kan utifrån kontraktets angivna längd, 48 månader, och det antagna anbudets pris per månad, ca 12 000 kr, uppskattas till omkring 576 000 kr. Kontraktsvärdet understiger således tröskelvärdet om 3 822 309 kr vilket innebär att bestämmelserna i 15 kap. LUF är tillämpliga på upphandlingen. I målet har framkommit att Uddevalla Energi AB har kontaktat två leverantörer som bjudits in att lämna anbud i fråga om avtal för upplåtelse av kontorsmaskiner. Trollhättans Kontorsmaskiner AB har bl.a. anfört att det saknats förfrågningsunderlag och att detta förhållande medfört att villkoren för kontraktstilldelning inte klart framgått vid anbuds-lämnandet.

Vid direktupphandling finns inte samma formkrav på upphandlingens genomförande som vid övriga typer av upphandlingsförfarande. En förutsättning för att direktupphandling ska kunna tillämpas är dock att det antingen är fråga om ett kontrakt av lågt värde eller att det föreligger synnerliga skäl. Vad som avses med lågt värde framgår inte av lagtexten. I SOU 2006:28, s. 272 f, har utretts om ett fast värde för direktupphandlingsförfarande bör införas. Utredningen föreslog en beloppsgräns, motsvarande 10 procent av tröskelvärdet för den klassiska sektorn respektive försörjningssektorn, för när direktupphandling skulle kunna tillämpas. Utredningen anförde att ett sådant belopp framstod som relativt högt, men att det kunde vara motiverat

mot bakgrund av att försörjningsdirektivet ger de upphandlande enheterna större frihet att utforma sina upphandlingar än det klassiska direktivet. Det skulle med tillämpning av utredningens förslag i detta fall vara fråga om ett lågt värde om upphandlingens värde inte uppgår till mer än omkring 382 000 kr.

Uddevalla Energi AB har inte gjort gällande att det aktuella kontraktets värde, omkring 576 000 kr, ska anses vara lågt. Det finns mot bakgrund av det anförda inte skäl att anse att det i målet är fråga om ett lågt värde. Uddevalla Energi AB har inte heller påstått att det skulle föreligga synnerliga skäl. Med synnerliga skäl i detta avseende åsyftas främst ”oförutsedda händelser som den upphandlande myndigheten inte själv kunnat råda över”, enligt prop. 2001/02:142, s. 99, som förarbetena till LUF hänvisar till (prop. 2006/07:128, s. 429).

Mot denna bakgrund får direktupphandling inte användas vid den nu aktuella upphandlingen. Upphandlingen skulle därför ha gjorts med tillämpning av övriga bestämmelser i 15 kap. LUF. En av de grundläggande principerna för upphandling är transparens, dvs. öppenhet och förutsebarhet i upphandlingen. För att anbudsgivarna ska ges samma förutsättningar måste bl.a. ett förfrågningsunderlag finnas som är klart och tydligt och som innehåller samtliga krav på det som ska upphandlas. Det är ostridigt att det i detta fall inte funnits något förfrågningsunderlag. Öppenheten i upphandlingen och kravet på likabehandling av leverantörerna kan därmed inte anses motsvara de krav som ska ställas på en upphandling enligt LUF. Vad Uddevalla Energi AB anfört om svårigheter att utforma ett förfrågningsunderlag medför inte någon annan bedömning. De grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF kan således inte anses ha tillgodosetts i upphandlingsförfarandet.

Det är därför sannolikt att leverantörerna lidit eller kan komma att lida skada. Till följd härav måste upphandlingen göras om. Trollhättans Kontorsmaskiner AB:s ansökan ska därför bifallas.

DOMSLUT

Länsrätten bifaller Trollhättans Kontorsmaskiner AB:s begäran om överprövning på så sätt att länsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1b)

Göran Schiller

/EZ

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.